

Paaskerk Baarn 3-4-2016

Gemeente van Christus,

Het is met Pasen een traditie geworden
jaarlijks besteed het journaal er enkele woorden aan
de Paus in Rome op de stoel van Petrus spreekt
vanaf het balkon van de Sint-Pietersbasiliek
voor vele duizenden mensen de zegen Urbi et Orbi uit.
Een zegen voor stad en wereld.
Het was voor Franciscus de derde keer
dat hij dat deed met Pasen.
In het kort becommentarieert de paus
de situatie in de wereld ... en wij Nederlanders
wachten op een bedankje voor de bloemen.

Het is een indrukwekkend beeld
al die mensen op het plein van de Sint Pieter,
met aan weerkanten grote zuilengalerijen,
die al die mensen omvatten als warme moederarmen,
om ze aan haar borst te drukken,
om ze te laven aan de borst van de moederkerk.

De beelden van afgelopen week vloeien over
in beelden die wij vanmorgen horen in de Heilige Schrift.
De traditie van de kerk heeft
aan de afsluitende zondag van de eerste paasweek,
beloken Pasen,
een tekst uit de eerste Petrusbrief meegegeven:
'Weest als pasgeboren zuigelingen
begerig naar de onbedrieglijke melk van het Woord.'

Ik stel mij zo voor
dat wij voor de stoel van Petrus staan
en dat we zijn woorden horen

Jullie zijn als mensen die opnieuw zijn geboren,
zo hoor ik,
niet uit vergankelijk zaad maar uit onvergankelijk zaad,
door het levende en blijvende spreken van God.

Staande voor de stoel van Petrus
wordt ons bestaan in perspectief gezet.
Ik val niet samen met mijn afkomst
en ik val ook niet samen met mijn nakroost,
ik val niet samen met mijn daden goed of slecht
– of met mijn gemiste kansen –
nee, ik hoor over een nieuwgeboren worden
door het levende en blijvende spreken van God.
De cirkel van het bestaan, kringloop van het leven,
breekt open door een vreemd en onherleidbaar,
levendig en blijvend spreken van God.
Een vreemde stem die mij aanspreekt.

Staande voor de stoel van Petrus, begrijp ik,
dat het leven meer een roeping is
dan een natuurlijke gang der dingen.
Mensen worden geroepen, als nieuw geboren,
door het levende en blijvende spreken van God.

Niet dat dit een ontologische constatering is
die we zouden kunnen bewijzen of weerleggen
en het is ook geen 'feel good' psychologie,
nee, er gaat van deze woorden een directe werking uit:
'leg dan af alle kwaadwilligheid', zo staat er letterlijk.

Je habitus, je habijt, je oude kleed,
datgene wat haaks staat op de liefde zul je afleggen.
De oude begeerten: kwaadwilligheid, bedrog, hypocrisie, afgunst, kwaadsprekerij .. ze maken de verhoudingen
in het samenleven zuur en bitter en giftig.
dat hoort nu net bij het leven voor Pasen.
Maar zoals je met Pasen alle oude zuurdesem
nauwgezet uit je huis moet verwijderen,
zo moet ook je huis van binnen worden gereinigd.
Leg dan af alle kwaadwilligheid.

Je doet dus letterlijk een jas uit bij deze woorden,
en het bepaalt je bij datgene wat echt belangrijk is,
het bepaalt je bij een fundamentele notie in je bestaan,
namelijk dat je steeds weer nieuw geboren bent
door dat vreemde en levende spreken van God.

Je realiseert je dat, dat je voeding is,
dat daar je begeren ligt,
als een zuigeling die de borst van zijn moeder zoekt.
Het is een heel intiem beeld,
het beeld van een voedende moeder,
het is intiem dat het je raakt
je kijkt ernaar en tegelijkertijd kijk je ook weg
dit is de intieme kern van leven.
Door sommigen wordt een voedende moeder
in de openbare ruimte zelfs als aanstootgevend ervaren
hier wordt aangeraakt, bloot gegeven, melk gedronken
en dan een boertje laten.
Dat is het intieme beeld wat hier gebruikt wordt
voor de verborgen omgang met de Levende God.
Zo kwetsbaar, zo aanstootgevend, zo voedend.
Weest als pasgeboren zuigelingen
begerig naar de onbedrieglijke melk.
Smaakt en ziet dat de Heer goed is.

Ook in het verhaal van de Emmaüsgangers wordt geproefd
twee mensen op de derde dag na de schokkende gebeurtenissen van lijden, kruis en dood
lopend ... weg van Jeruzalem, de plaats des onheils.
Ze zijn verbijsterd en bedroefd.
En al pratend onderweg gebeurt er iets aan hen,
in de tekst valt drie keer het signaal woord
'en het geschiede'.
En het geschiede ... Jezus nadert aan hen
maar ze herkennen hem niet, ze zijn bevangen.
De vreemdeling begint vooraan
bij Mozes en de profeten, hij legt de Schriften uit
en er gebeurt weer iets
een tweede en het geschiede 'Hij breekt het brood'
en hun ogen worden geopend.

Aan het slot van het Lucas evangelie klinken woorden, die grondlegend zijn
voor de liturgie van de christelijke gemeente. Zij legden uit wat op de weg was gesproken, letterlijk staat er, zij
exegetiseerden over de weg, de weg die door Mozes en de profeten gewezen wordt
en zij herkennen de Levende God in het breken van het brood.

De Heilige Schrift gaat open
en het brood wordt gebroken
en terwijl zij deze liturgie vierden,
herkende zij Hem
en tegelijk wordt Hij onzichtbaar voor hen.
Zo gaat het verder na Pasen,
met een gemeenschap van mensen die zich vormt
rond het lezen en exegetiseren van de verhalen
en het breken van het brood.
De Levende is present en tegelijk onzichtbaar voor hen.

Het is natuurlijk een geest, zegt er iemand.
Ja natuurlijk, het is een geest.
Pasen is een geestelijke opkikker in de lente.
Het gaat om ons geestelijk welzijn,
zodat we met wat meer moed in het leven staan.
Het is een geest,
laten we proberen te leven in de geest van Jezus.

Zij meenden een geest te aanschouwen.
Maar Hij zei:
zie mijn handen en mijn voeten, betast mij. Ik ben het zelf.
En wie goed leest,
die hoort daar de Gods Naam in doorklinken.
Zie dat 'ik ben' het zelf ben.
De levende God, 'ik ben' ik zal er zijn,
krijgt handen en voeten,
handen en voeten die de wonden dragen
van het harde en doodlopende leven.

De opgestane is de gekruisigde.
Dat is de ontzetting van Pasen.
Geen geestelijke vlucht,
geen religieus fundamentalisme of evangelische roes,
maar de ontzetting van Pasen vieren
met beide benen in het leven van alle dag.
Het leven heeft zijn sporen nagelaten,
maar de heerlijkheid van God is groter.

Is Pasen de goede afloop van ons eigen verhaal?
Of dient er zich met Pasen een nieuwe werkelijkheid aan?
God ontfermt zich
over de mens die wonden heeft opgelopen
dat is de ontzetting van Pasen.
De gekruisigde is de opgestane,
dit is geen geestelijke ontsnapping aan de dood,
maar dit is: liefde sterk als de dood.
Pasen is geen ontsnapping uit de sleur van het bestaan,
maar het gaat er dwars doorheen.

Het gaat helemaal over ons, over u en mij,
over ons leventje.
Angstig, bedreigd ...en tegelijkertijd zo hoopvol
dat je er niet aan durft te denken.
Midden in de dood zijn wij in het leven.

Bij dat licht van Christus,
dat in mijn en uw leven opflakkert,
mogen wij schuilen.

Zolang jij God mijn naam wilt noemen
Zolang toch durf ik te zingen ook al is het nacht
Zolang er nog in liefde wordt geloofd
waag ik mij op hoop van zegen aan een nieuw verhaal van opstanding
Zolang er wordt gezocht naar licht, naar vrede en er mensen blijven dromen is er zicht op de morgen.
En tot je eigen verrassing laat dat je niet meer los
God laat jou niet meer los.
Amen.

Ds. J van Baardwijk, Amersfoort